

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: ÁVÉD JÁKÓ

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön, Balla István és Falu Kornél.

Kiadó: PAPP GYÖRGY

Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.

Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.

Az új esztendő.

Egy pár nap még s a föld, a mely a Nap körül forog, a költő szerint a maga keserű levében, ismét elérkezik kerülek alakú útjának azon pontjához, a honnan a múltév kezdetén kiindult. Ekkor kezdődik az új év, ekkor kezdődik mint kezdődött tavaly, tíz, húsz, száz, ezer, illetve a szentírás szerint 5905 s a geológusok szerint egy pár százezer esztendővel előbb is.

Az esztendők tehát csillagászati értelemben a földnek egyazon monoton mozgásai minden változás nélkül, ugyanazon égi esők befolyása alatt s a csillagoknak ugyanazon sokasága között. Hiába kívánna tehát valaki a földnek boldog új esztendőt, mert az se nem lesz boldogabb, se nem lesz boldogtalanabb rá nézve, mint a minők voltak a régiek.

És mégis a mi esztendeink, melyek a föld mozgásaival azonosak, ránk nézve boldogok vagy boldogtalanok lehetnek, mivel a mi földi boldogságunk a föld rögtől, a szelek és esők járásától, szóval az Isten áldásától és a mi fő dolog, a mi lelkületünktől függ. Ez utóbbi nélkül uszkalhatunk a világ minden kincsében és javában s nem leszünk boldogok, mert az ember társas lény lévén, a földi javak is csak úgy érhetnek valamit, ha azokat a békés együttlét szellemi üdülésével fűszerezhetjük meg.

Ezek a tényezők pedig nagyon változóknak. Sokszor kiszárad a levegőből az üdítő termékenyítő eső s a nap perzselő hevétől minden növényi élet kipusztul, máskor meg a föld nedvessége pusztít el minden életet. S a mi szellemi életünk? Hát ez is éppen ilyen, ilyen változóknak! Legkevesebb azonban benne a szeretet s akkor is gyűlölködünk, a mikor az egy-

máshoz való ragaszkodást legfontosabb érdekeink, hazánk érdekei követelnék meg.

A kérdés tehát az, hogy az emberi boldogság ezen nagy változékonysága mellett teljesül-e a jövő évben az, amitezen napokban az emberek milliói egymásnak kívánnak: „Boldog új évet kívánok“?

A gyergyói székelynek van egy új évre való rigmusa, a mely így szól:

Új esztendő,
Likas kendő,
Kelj fel Ferkó,
Ég az erdő.

Ez a rigmus magyarázza meg, hogy a székely ember miként vélekedik az új esztendőről. Likas kendő szerinte annak az értéke, melyet a gyergyói székely előtt legbecesebb dolognak az erdőnek égése még pusztábbá lesz.

A mi kilátásaink sem lehetnek jobbak, mert ha talán a jóságos Isten kegyelméből el iskerüljük a szárazságnak, vagy a víz túltengésének csapásait, ott áll mint tilalomfa az emberek boldogsága elé az emberek lelkülete, mely az időjárásnál mégis állandóbb szokott lenni s fölöle a multtól ítélve a jövőre is következtetést lehet vonni.

Ez a következtetés pedig, sajna! nem valami kecsegtető. Az indulatok elvadulása még a hazaszeretethen is ellenségekké tett bennünket s a legsértőbb kifejezéseket vagjuk egymás fejéhez a helyett, hogy egyesülten ellenségeinkkel állnánk szembe.

A vallásos érzés emelkedése, a mely azt parancsolja nekünk, hogy szeressük felebarátunkat s jót tegyünk azokkal, a kik minket gyűlölnék, az ellenkező hatást idézte fel az emberben, mert ma nemcsak széttagolódtunk a polgári érinkezés-

ben is, hanem az ellenségeskedés bizonyos érezhető foka terjedett el köztünk.

Még ez is hagyján! De miféle hajsza van az ugyanazon vallásuk között is!

Nem én beszélek, egy keresztény író cizálalok; beszéljen ő:

„Az erkölcsökben és intézményekben a Megváltó igéje és vére által eszközölt csodálandó átalakulás daczára az önzés uralma nincs megdőntve. A világ szenved s az emberiség nyög, mert fázik. Az ember nagyon szereti önmagát s az emberek nem szeretik eléggé egymást.“

„Nem is szólva azokról, kik mindent feláldoznak gyűlöletüknek vagy önértéküknek, hányan vannak, kik elégségesnek tartják, ha félig-meddig igazságosak, anélkül, hogy szeretetteljesek iparkodnának lenni? És azok közt, kik zajos tevékenységet fejtenek ki az emberiség javára, mily kevesen tudják forrón szeretni felebarátaikat s érzik magukat készeknek azokért a legcsekélyebb áldozatra is.“

„A legnemesebb lelkűek buzgalma a legingerültebb vitákban emésztődik fel, melyekben ritkán vétkeznek túlságos jóakarattal és jó hiszmen által. A társulás szelleme, melynek egyesíteni kellene bennünket, néha az ármánykodás szellemévé fajulva, szétválaszt s apró magyarázataink elfeledtetik velünk a legnagyobb czélokat.“

„Az ember az embernek inkább ellensége mint testvére. Nincs bennünk egy más iránt szívéllyesség, gyöngédség, jóság, s a legbuzgóbbak közt is sokan vannak, kik megvetni látszanak az Üdvözítő szellemét, aki csupa szeretet, hogy azt szűkmarkú, gyakran gyűlöletes, egészen önző jámborságból eredő formasierőséggel pótolják.“

Dr. Rada István író ezen sorai jellemzik a

TÁRCZA.

A nevelt gyermek.

Duraine Viktor s felesége asztalnál ültek. A szoba háttérében böleső volt, melyben egy gyermek feküdt, a kit szülei vagy két héttel előbb Károly néven vezettettek be az anyakönyvbe.

Egy éve immár, hogy egybekelt a házaspár; egy hónappal később meghalt Viktor atyja, hátrahagyva kis gazdaságot. Folytonosan dolgoztak; az ember, az ő korlátolt eszével és az asszony, Cesarine, a kit hidegnek, nyereszkesnek, hallgatagnak ismert az egész falu s környék.

Hirtelen felkiáltott a gyermek; Cesarine a bölesőhöz rohant és csittitgatta — a gyermeket.

Váratlanul azonban lépések hangzottak a pítvarból, az ajtót pedig határozottan és gyorsan kinyitja egy szalas tagbaszakadt úriember, karján csomagot hozva.

A jövevény fürge pillantásokkal végignézte a házaspárt és a bölesőt és aztán így szólt:

— Önök Duraine úr és neje?

Viktor nyugtalanul gagyogott helybenhagyólag néhány szót; Cesarine azonban kimérten válaszolt:

— Igen uram, az vagyunk!

Az idegen a magával hozott csomagra mutatott — Egy-kettőre bontsa fel ezt asszonyom. Gyermek, oly nagy, mint a magáé, van benne. Ön lehetne . . . ha akarja . . . mindkettő anyja . . .

Cesarine hallgatott; aztán úgy tett, a mint az idegen szólt.

Csakhamar előkerült a kis fiú, a ki éppen fölébredve sirva fakadt. Önkéntelenül emlőjét nyújtotta Ce-

sarine a kicsikének, a ki a felajánlott vendégszeretetet alaposan kihasználta.

Az idegen szomorúan jegyezte meg:

— Lám, hamarosan alkalmazkodik önhöz; elfelejtette már az anyját!

Könybelábadt szemekkel állt az idegen néhány pillanatig helyén, majd észretérve, szakgatott, rövid mondatokban beszélt.

— Fejezzük be a dolgot. Nincs sok időm. Tudom, önök szegények, fiatalok s szorgalmasok. Ezért fordultam önökhöz. Van gyermekük, elfogadják-e az enyémet is? Föltételeim ezek: Mától számított minden negyedévben 300 frankot kap, Loisel közjegyző majd pontosan kiutalja az összegeket; de a gyermeket mindenkor el kell vinniök neki. Ha a gyermek nincs önnél, mit sem kap. Úgy nevelje fel, mintha a magáé volna. Iskoláztassa s később talán járassa az egyetemre is. Minden kiadását fedezi a közjegyző. 20.000 frank van nála a gyermek részére deponálva, a mit a nagykorúságkor megkap . . . Engem soha többé nem látnak viszont . . . Beleegyeznek? . . . Ime itt van az első részlet . . .

Az idegen 300 frankot tett az asztalra.

— Tartom, — mormogott Viktor. — Cesarine derék asszony.

Az idegen a gyermek fölé hajolt, megcsókolta hosszán s aztán így szólt:

— Marczel a neve . . . Isten önökkel!

Távozott.

Az első negyed leteltével Loisel közjegyzőt keresték fel. Cesarine a kis Marczelt a karján vitte, Károly fiát pedig a szomszédnő őrizetére bízta.

Félve léptek be a közjegyzőhöz, de ez megnyug-

tatta őket. Tudokozódott a gyermek hogyléte után, majd pedig a 300 frankot kiutalta a házaspárnak.

Ez időtől kezdve boldogság köszöntött be hajlékukba. Szolgát fogadtak s gazdaságukat kibővítették. Jólétük emelkedett; takarékoságuk szűkmarkuakká tette őket. A gyermekek pompásan cseperedtek, erősödtek és nagyobbodtak. Cesarine mindkettőt egyformán gondozta, de tán inkább törődött Marczellel, a ki a szerencsét, a gazdagságot, a gondtalan jövőt biztosította.

Egy napon Viktor az udvarban foglalatzkodott, velőtrázó sikoly reszkettette meg a falakat. A férfi be-rohan a szobába, a hol vérfagyasztó látvány tárult eléje.

Cesarine a régi, nagy állvány alatt feküdt. Ügygyel-bajjal felemelte nejét, kinek szerencsére nem történt nagyobb baja, de a kis Marczel az holtan feküdt, szétzuzott koponyával s összetörött tagokkal, üvegek és tányérok ezer dírib-darabja között.

Rémülten kiáltott fel. Az asztalba kellett fogóznia, nehogy a földre rogyjon. Remegő ajakkal susogta:

— A pénz . . . a pénz!

Cesarine zokogott. A tartásdíj elmaradására gondolt, a szétfoszlott reményekre, a szűkölködéssre, a mi im beköszönt majd.

Végre így szólt:

— A halálesetet be kell jelentenünk.

Az ajtóhoz közeledett.

Férje hozzáugrott, megragadta Cesarine karját és erősen fogta.

— Eszembe jut valami . . .

Kissé izgett-mozgott, aztán közölte eszméjét nejével. Cesarine eleinte ellenkezett, majd pedig beleegyezett.

A közetkező napon Viktor a községházán bejelentette, hogy Károly fia 10 hónapos korában meghalt.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

jainál ugymint

zóknál influenza után

is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. —

F. Hoffmann-La Roche & Co. győrszentmártoni gyára

tüdőbetegségeknél, légszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbado-

ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek

Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva:

Iskola Alapítvány - Kolozsván Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală BCU Cluj-Napoca

multat, a mely alapja a jövő új esztendő boldogulási kilátásainak. S ezért tartjuk mi a gyer-
győi székellyel, hogy

Uj esztendő,
Likas kendő!

Adja a mindenható Isten, hogy ne így legyen!

Keresk. kamarai ülés.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara f. hó 7-én tartott közgyűléséből.

A tárgyalás alá került ügyekből kiemeljük a következőket:

A miniszter felhívására a kamara beható tárgyalás alá vette az egységes vásárrendtartási szabályrendelet tervezetét s azt több lényeges módosítással terjesztelte a közgyűlés elé.

A Budapesten rendezett világitási kiállítás megtekintésére a miniszter az érdeklődők számára kedvezményezett vasuti jegyeket küld. Ezen kívül kilátásba helyezi, hogy a kiállítás érdekesebb tárgyaiból Kolozsvárt is rendeztet ily fiókkiállítást.

A kamara felterjesztést határozott intézni a Miniszter urhoz, hogy a patkoló kovácsok számára rendeztessen külön tanfolyamokat a kamara székhelyén és nagyobb városaiban, miként az a nyolczvanas években történt. Ugyanily kéréssel járul a kamara a Miniszter urhoz a fazekasak és kályhások számára rendezendő vándor tanfolyamok érdekében.

A soproni társintézet megkeresésére a kamara készséggel csatlakozott ahhoz a felterjesztéshez, hogy a kormány minden lehető módon juthasson oda, hogy a német birodalommal megújítandó kereskedelmi és vám-szerződések kivitelünk számára legalább az eddigi kedvezményeket biztosítsa.

Több üzleti czég azzal a kéréssel fordult a kamarához, hogy eszközölje ki a vasut igazgatóságánál azt a más nagyobb városokban már életben álló intézményt, a mely hivatva van a vasuti utánvételeket a város könnyen hozzáférhető pontján leszámítani. A kamara az intézmény létesítésének ügyében az üzletvezetőséget megkereste.

Egy bánffyhungyadi vállalkozó a kalotaszegi varrottasok gyárszerű előállításához gépek adományozásáért folyamodott, a mit a kamara nem tart teljesíthetőnek, mert kalotaszegi varrottasok eredetisége és kelendősege épen az által van biztosítva, hogy háziipárszerűleg készülnek. Gépek alkalmazása okvetlen kárára lenne ennek a szépen fejlődő s világhírűvé vált házi iparnak.

Sajnálattal vette tudomásul a kamara, hogy a pénzügyminiszter a bélyegtörvény sok oldalról s így a kamara által is sürgetett revisióját válaszában még csak kilátásba sem helyezte.

A kamara javaslatba hozta volt a kéthasábos czimlappal ellátott képes levelezőlapok életbe léptetése.

A házaspár nyugodtan folytatta továbbra is látogatásait és egy alkalommal, midőn a kis fiut elvitték, sirni kezdett, a közjegyző idegesen számolta elő a frankokat, hogy csak tudadjon látogatásán.

Első hónapokban arra is kiterjedt figyelme, hogy valamely szomszéd látogatásakor Károlyt másik szobába zárták.

Senki sem sejtette a csalást. Boldogan éltek, másoktól irigyltetve.

A mint Marczel a szükséges kort elérte, felsőbb iskolákba járaták s ha szünidejét otthon töltötte, elragadtatással csüngtek minden egyes szaván.

Marczel szorgalmasan tanulgatott, testben is izmosodott s maturát szerezve, várta a katonaságtól behivatását. Jóakarattal gondolt nevelőszüleire és jóleső örömmel érintkezett velők, noha mélyebb érzelmeket nem érzett irántok. Azokra gondolt, a kiket arisztokratáknak vélt s nem oly parasztoknak, mint nevelő szülei.

Egyik napon, a szünidő vége felé, hintó robogott be az udvarba. Magas öreg úr szállt ki:

— Ejnye, hát rám sem ismer? szólt mosolyogva, a mint a házaspár csodálkozó tekinteteivel szemközt látta magát.

Nem is várt válasza. Megpillantotta a fiatal embert, feléje fordult és aztán megindultan kérdezte:

— Ön az, Marczel?

— Az vagyok!

— Verville vagyok . . . Az ön . . .

Viktor rémülten kiáltott fel:

— Az istenért . . . az atya!

Cesarine dühösen förmedt az idegenre:

— Mit akar ön itt? Minek jött? Hiszen ön azt mondotta, hogy soha viszont nem látjuk egymást.

Az idegen higgadtan felelt:

— Azért jöttem, hogy fiamat magamhoz vegyem. Nemde, Marczel velem jössz?

Bizonyos aggodalom fogta el a fiatal embert. Hirtelen azonban Verville karjaiba robant.

— Atyám, atyám! Végre látom önt.

Verville lassan elfordult környezetétől. Mosolyogva szólt:

A miniszter azt válaszolta, hogy a jövő év folyamán Rómában tartandó nemzetközi congressus e javaslattal is foglalkozni fog.

A közös hadsereg részére szállítandó bakancsokra pályáztak Kolozsvárról 8 mester 2500 pár bakancsot kérve, Désről 17 mester kérve 1300 pár bakancsot.

A nagyenyedi ipartestület és a kamarai kültag véleménye alapján a közgyűlés nem járul ahoz, hogy Alsó-Fehérvármegye megszüntesse a heti vásárok ügyében alkotott szabályrendeletét.

A gabona súlyegységének 50 kilóról 100 kilóra való felemelése ügyében a kamara az érdekelteket megfelelő módon értesítette.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár 1904. december 29.

— Boldog újévet kívánunk olvasóinknak.

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

— **Év végén.** Ismét a többihez tettünk egy évet! 1904. évnél beesteledett. Eljátszotta játékait s földre állva utat enged a vén, elerőtlenedett aggastyán egy ifjú életerős évnél, hogy folytassa tovább újult erővel a munkát, javítson a multon s készítsen szebb jövőt! Bátran neki indult az útnak fiatalos erővel, büszke önértéssel s azzal a biztos tudattal, hogy jobb lesz az ó-évnél, nemesebb lesz a küzdelmekben s uralkodni fog a szenvedélyeken. Programjában nem lesz helye a hazafiatlanságnak, vallástalanságnak, erkölestelenségnek, politikája eszményi lesz, mindenben csak szépet, nagyszerűt fog alkotni. Megfogja törni a testvéri küzdelmet, a szeretetet, becsületet, jellemet visszahelyezi régi dicső helyére s megmenti az embereket a büntől. Híve a világbókének. Nemzet-nemzet ellen nem fog öldöklő harcot folytatni, felekezetek között krisztusi szeretetet, egyetértést fog uralkodni. Rossz, elavult, intézményeink helyébe újakat fog helyezni, szóval jobb lesz az ó-évnél, bátrabb, nemesebb és erősebb.

Csak ne nézne olyan megvető gúnymosollyal az a vén aggastyán az új évre! Hiszen ő is úgy kezdte ifjan, erősen s most megtörve testben, lélekben pihenni vágyik. Hát azt hiszi az a fiatal, hogy ő külön lesz nálánál? Vagy talán az ő kedvéért megváltoznak az emberek? Nehezen hiszi, mert ő maga a mult. Végig játszotta ő is a nagyszerű komédiát, de egy kicsikét disztelenül s egy kissé megtörve földre áll az útból. Elég volt már neki. Sok mindenben keresztül ment! Láta elfajulni Isten teremtményét: az embert, látta harezba vinni a legszentebb eszméket. Vallástalanságot, hazafiatlanságot nem tartották szégyennek. Mentől jobban ártott valaki a hazának, annál nagyobb hazafi. Erkölestelenség uralgott az egész vonalon. Diadalünnepet ült mindenütt az Ész, trónt emeltek neki a tudósok, de ko-

— Látom, mi értjük egymást. Nos, szedelőzködjél, elutazunk.

Cesarine felugrott.

— Hogyan? Utazni? Ön Marczelt, fiunkat, akarja elvinni?

— Az ön fiát? Ugy mondja, az én fiam!

Cesarine magánkívül kiáltott:

— Az ön fia? Nem, én mindent elakarok mondani. . . Nem akarom, hogy elvigye. . .

Férjének tekintete észreterítette.

— Hogy akarja ön bebizonyítani, hogy ön az atya?

Verville mindezt a szerető szülők igaz szeretetének tulajdonította s nem vette zokon makacsságukat. Majd néhány papírost mutatott:

— Itt vannak a nyugták a Marczellért kapott pénzekről.

Viktor szemeit a földre szegezte.

— Vedd kalapod s felöltöd, Marczel. Sietnünk kell.

Marczell megindult. Csend lett. Aztán résztvevően kérde az idegen:

— Az ön gyermekök meghalt? Hallottam. . .

Viktor tompán felelt:

— Igen, a mi gyermekünk meghalt. . . .

Marczel megcsókolta a nevelő szüleit és nyugodtan mondta nekik az Isten hozását.

— Viszontlátásra, nemsokára írok.

Aztán Verville karján elhagyta a házat. . .

A paraszt emberek tört szívvel, csendesen maradvissza.

Viktor hirtelen az asztalra nézett, a hol egy kis csomagot pillantott meg. Felbontotta, 5000 frank volt benne.

— Nini — szólt — itt 5000 frank van.

Cesarine nem felelt.

Viktor is érezte, hogy könnyek szöknek a szemébe s a boríték kihullott ujjai közül. . . És mindketten keserűen zokogtak abban a házban, mely immár nekik üres és kihalt lett örökre. . .

Franeczia után. *Halmos Miksa.*

ronájának gyöngyei hamisítva voltak, nem az igazi meggyőződésnek gyémántkövei voltak azok, hanem a kételkedésnek, nyegleségnek hamis gyöngyei! Nemzetek harcát látta egymás ellen. Egyikét a legborzasztóbbaknak, hol halomszámra hull az ember — mint kasza előtt a fű — nagyhatalmi hőbortért. A népek szabadság szeretetén sebet ütött a dölyfös absolutikus törekvés, hol a nép maga semmi, a mindent magába foglaló absolut hatalom a fő. A hol a hatalom, ott a politikai meggyőződés, hol a pénz, ott a jog!

A családi szentélyt megfertőztette a léha világnak könnyelmű észjárása. Gyermekek nem szerette szülőjét. A családi béke már csak mese számba ment. Lomtárba tették a szeretetet s feleserélték azta mulatással, könnyelműséggel.

Ez a mult Milyen lesz a jövő, nem tudjuk! Hogy dicsőbb, nemesebb legyen a multnál, ohajtjuk. Talán észre tér már egyszer az emberiség! Talán diadalát fogja már egyszer ünnepelni a megváltott világ. Nem lesz örök időközön át hitvány jellem, becsstelenség az uralkodó hatalom. Jönni fog majd jobb kor, mikor belátja az ember, hogy fenségesebb gondolat becsületes módon élni, mint bűnben, sárban.

Bizony elerőtlenedett az öreg 1904. év. Befejezte pályafutását a mindenségben, nincs rá többé szükség. Egy gondolat s már nincs. S jön az ifjú 1905. Legyen jobb a multnál, segítse győzelemre az igazságot, becsületet, jellemet. Bizunk benne s reméljük, hogy nem csalódunk.

Az ó-évnél meg mondjunk búcsút. Eresszük szépen útjára azzal a tudattal, hogy megtette kötelességét. Majd ha elmegy, a küszöbnél találkozik az ó év az új évvel. Köszöntik egymást s megy mindenik az útjára. Egyik a feledésbe, másik az új életbe. Hát csak bátran előre!

Dr. R. M.

— **Előléptetés.** A vall. és közokt. miniszter Sebestyén Sándor nagyenyedi polgári iskolai rendes tanítót a IX., továbbá Egry Róza zalathnai áll. polgári segédtanítónót rendszeresítvén, a X. fizetési osztályba rendes tanítónővé léptette elő.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Alsófehérvármegye decz. 20-án tartotta rendkívüli közgyűlését, melynek nevezetesebb határozatai ezek voltak: A községi- és körjegyzők fizetésének kiegészítésére a kormánytól 86 ezer koronát kérnek. Az alkalmazásban levő öt dijnokot, tekintettel, hogy régen szolgálnak és hogy családos emberek, 1905. május 1-ig még megtartják. Nagyenyed-város tisztviselőinek megállapított lakbériletményét jóvá hagyták. A nagyenyedi szolgabírói járás ketté osztása és Tövisközponttal új járás alakítása ügyében beadott indítvány tanulmányozására bizottságot küldöttek ki. Az ellenzéki pártok obstrukciós eljárását helytelenítették és a kormánynak és szabadelvű pártnak eljárását helyeselvén, nekik bizalmat szavaztak. — Kisküküllő vármegye azon átiratát, hogy az állami népis-
kolákban a vallástant magyarul tanítják, egyszerűen tudomásul vették. Megalakították a bizottságokat, melyekbe városunkból a következőket választották be: az állandó választmányba: Ávéd Jákó, Jónás Adolf, dr. Mohay Sándor, Mayer Ödön, Novák Ferencz, dr. Ujfaluiss József; az egészségügyi bizottságba: Novák Ferencz; a mérvizsgáló bizottságba: Jónás Gyula.

— **Kálíkóbál.** A vöröskeresztgyűlet kálíkóbálja, melyet 1905. jan. 8-án fog megtartani, igen kedvesnek ígérkezik. A mulatságra nagyon sokan készülődnek skilátás van rá, hogy a fiatalság nagyon jó kedvvel fog sorakozni a mulatság sikerének előmozdításához. Ha valaki a már régen kibocsátott meghívót nem kapta volna meg, forduljon az elnökséghez.

— **Választmányi ülés.** Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület december hó 30-án délután 4 órakor Gyulafehérvárt, a városház tanácstermében választmányi ülést tart, melyre a t. cz. választmányi tagok ezennel tisztelettel meghívotnak. Gyulafehérvárt, 1904. december 24-én. Az elnökség.

— **Karácsonyest a papnevelő intézetben.** Kedves kis családi ünnepélyt tartottak karácsony előestélyén a papnövendékek Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök szerető körében és kegyes jóvoltából a következő műsorral: 1. Nyitány. Szántori. Előadja a zenekar. 2. Ünnepi beszéd. Tartja: Péter János IV. é. h. h. 3. Kápolna. Kreutzer. Előadja az ének-
kar. 4. Mária-évre. Nagyfalusitól. Szavalja: Anda Géza IV. é. h. h. 5. Vetített képek. 6. Hunyadi induló. Előadja a zenekar. Utána tombola volt, a melyen az idén már nemesak a kispapok, hanem a jelenvolt vendégek is részt vettek. A tombola tárgyakat a püspök úr adta.

— **A kaszinó közgyűlése.** A helybeli polgári kaszinó f. hó 22-én tagjai negyedrészenek jelenlétében közgyűlést tartott. A közgyűlés az 1905. évi költségve-

tést 2254 K. 80 f. bevétellel, 2000 K. kiadással és 254 K. 80 f. pénztári maradvánnyal elfogadta. A közgyűlés az 1905. évre a következő lapok és folyóiratok beszerzését határozta el: 1. Pesti Hírlap, 2. Budapesti Hírlap, 3. Magyarország, 4. Az Újság, 5. Hazánk, 6. Alkotmány, 7. Ellenzék, 8. Vasárnapi Újság, 9. Ország-Világ, 10. Borsszem Jankó, 11. Bolond Istók, 12. Fliegende Blätter, 13. Gyulafehérvári Hírlap, 14. Közérdek, 15. Regénytár, 16. Athenaeum, 17. Családi Regénytár, 18. Klasszikus Regénytár, 19. Új idők, 20. Neues Pester Journal. — A Népbank 100 K. és Emmánuel Győző 20 drb. könyv ajándékát a közgyűlés köszönettel vette. — A közgyűlés tudomásul vette: Zomora Dániel, Héjja Kálmán és Dr. Atzél Béla kilépését. — Tagokul beléptek: Majláth Ferencz, Urbáni Gyula, Tiernreiter Antal és Horváth Mihály. — Az új alapszabályok megerősítettek. — Ezzel egyidejűleg a kaszinó gazdája értesíti a tagokat, hogy a lapokat az 1905. évre decz. 31-én esti 7 órakor adják el az olvasó helyiségben.

— **Karácsonyfa az árvaházban.** Folyó hó 24-én d. u. 5 órakor tartotta karácsonyfa ünnepélyét a városi árvaház. A város részéről megjelent Novák Ferencz polgármester és Roska József rendőrkapitány, kik előtt a növendékek szépen sikerült kis családias ünnepélyt rendeztek. Mindenki kis árva kapott valamit az anyjától s köszönet illeti az intézet vezetőit, hogy a szegény árváknak is juttatott örömet karácsony ünnepére. Megérdemli az intézet gondnoknője Pák Mariska kisaszony a dicséretet, mert minden alkalommal megmutatja, hogy tapintatos s ügyes fellépésével, mily szép eredményt lehet elérni.

— **A műkedvelők előadása.** A szorgalomnak, a kitarló munkásságnak újabb tanujelét adták karácsony másodnapján a derék műkedvelőink. Ez annál nagyobb elismerésre méltó, mert őket semmi érdek nem kötelezi, hogy időt és fáradságot áldozzanak, s magukat ezek mellett éles kritikának tegyék ki. Ezek az emberek nagy szorgalmat fejtettek ki, mert még december első napjaiban nem tudták, mit fognak színre hozni. Tehetségüket felülmúló darabbal mérköztek meg. E mérkőzés a műkedvelők fényes győzelmét hirdeti. Hát nem győzelem-e az, ha az Európa nagyterme zsúfolásig megtelt? Hát nem győzelem-e az, ha az egész előadás alatt a közönség vidám hangulatban volt, jóízűen nevetett és taps-viharral zavarta az előadás menetét? Hinnem kell, hogy egy jól fegyverezett színtársulat sem vihartott volna ki nagyobb elismerést, mint a minőt a mi dilettans színészeink kivívtak maguknak. Színre került Géczynek „Az ördög mátkája” című 3 felvonásos népszínműve. Minden egyes műkedvelő oly odaadással és ámbitióval oldotta meg a szerepét, hogy igazán nehéz személyekhez kötni az elismerés szavait. Mert hát: Baricza (Wellmann Miczike), Firtos Estók (Grósz Ármin), Vernes Judit (Wellmann Málvin), Botár Márton (Laczkó Sándor), Anna (Laczkóné) Mártonnak második felesége és Andor (Belánszky Sándor), ki a mostoha anyjába lett szerelmes, a fersinges Miklós (Kosa Imre) stb. a szerepek alakításában dicsérendő sikert értek el.

A midőn e sorok megírásához fogtam, elhatároztam, hogy a frázisokat kerülni fogom. Nem is kapkodtam a szavak után, hogy agyon dicsérjem őket, hisz a tettekben kell keresni az elismerést. A nehéz szellemi munkával szemben, mit a műkedvelők kifejtettek, azt hiszem a közönség is meghozta az anyagi áldozatot s ez adhatja a Thália dilettans szolgáltnak az igazi megnyugvást. — Záró soraimban csak annyit mondok: előre kedves testvéreim, barátaim! mert csak az irigység nem méltányolhatja a Ti áldozatkészségeket. Minden perezt, minden fillért, a mit a jóért, nemesért hoztak a haza oltárára: megtermi gyümölcsét; s ez pedig annál szebb, mert nem keresitek belőle a rút önzéssel járó hasznot. Független polgárok vagytok, maradjatok mindig annak, kegyet ne tőrjete, megalkuvást ne ismerjete; de ne feledjete: „a haza mindenek előtt”. Az előadás anyagi eredményéről tudomással nem bírnok, de következtetni lehet, hogy telt ház, telt bugyilárral jár. Csak a felülfizetők névsorát kaphattuk meg. Felülfizettek tehát: Ujházy Béláné, Szóts Dániel 2—2. kor. Krikoveán Anton, 1.60., Kocsis Miklós 1.40. kor. Naláczy Ádám, Kovács Zsigmond, Papp György, Stattin Robert, Rosner Lázár, Goldstein Adolf, Ifj. Hillinger Samuel 1—1 kor., Zakel András 80 fillér, Kohn Ignác, Megyery Imre 60—60 fillér, Weisz Brunó 40 fillér, N. N. 20. fillér, kik fogadják a műkedvelők halás köszönetét. A nyilvános számadás a jövő heti lapban fog megjelenni.

Szemlélő.

— **A Kath. Legényegyesület** igen fényesen sikerült karácsonyfa-ünnepélyt rendezett hétfőn, december hó 26-án a saját helyiségeiben, amelyen mintegy százan jelentek meg. Az ünnepélyen, mely délután hat

órákor kezdődött, püspök urunkat Döbrössy Alajos, pécsi kanonok, ő méltósága egykori nevelője képviselte. Az egyleti tagok ügyes éneke vezette be az ünnepélyt, majd Szilágyi József szavalla el Vargha Gyula „Jövel Megváltó” cz. költeményét magasztos tartalmának átérzéséből fakadt és fenséges gondolataitól ihletett pathetikus hatásossággal. A szép szavaltat után az elnök fejtette ki röviden a karácsony ünnepének társadalmi jelentőségét, hogy t. i. ez a keresztény családok ünnepe, s az egyház azt akarja, hogy legalább ezt az örömteljes napot ne raboljuk el a családoktól nyilvános táncmulatságokkal. Azt akarja, hogy ezen ünnepnek tiszta, üde levegőjét ne fertőzze be a koresma szennyes göze és szent, szombati csöndjét ne zavarja meg a kávéházi tivornya hangja. Ezért tart még ekkor tiltott időt, mert az egyház mindenben és minden körülmények közt védi a családot, mint a társadalom és haza legfontosabb alkotó elemét. Az elnöknek ezen mély hatást gyakorolt beszédje után ismét az egyleti tagok szép éneke következett s reá megkezdődött a kis Jézus ajándékainak kiosztása. Mindenki kapott valami praktikus tárgyat: nyakkendőt, zsebkést, imakönyvet, manzsettát s más effélét. Straubert Ödön, ny. főgimn. tanár úr tíz koronás aranyat adott ez alkalomra az egyesületnek ajándékba, amelyet Hinger József, az egyesület derék pénztárosa nyert meg. A nagyszerű karácsonyfa-ünnepély után közös vacsora volt, amelyen hetvenen vettek részt. Derült jó kedv uralkodott az egyesület helyiségeiben. A pártoló tagok közül vagy 12—14 család adta össze az ételt és nagyjából részt az italt is. Ezen derék iparos családokkal együtt igazi családias örömben költötték el nagyon kedélyesen a mi jórátörékvő legényeink a szeretet ünnepének vacsoráját. Kedv volt bőven. Csak úgy röpködött a jó tréfa, az ügyes élez, az érdekes anekdoták és zendültek szebbnél szebb dalok. Nagyban hozzájárultak a jó mulatás élénkiségehez Schäser Ferencz grammofon előadásai és Székely Mihály pazar jó kupléi. A lehető legkedélyesebb hangulatban maradt együtt az egész társaság 11½ óráig, s akkor a szeretet és béke ünnepének szép és kedves emlékeivel oszlottak el mindnyájan. Így töltötte el ez a gondos, jó anya, a mi kath. legényegyesületünk, szerető családi körében az ő jóra való fiaival, a mi derék iparoslegényeinkkel a karácsonyi szent ünnepet.

— **Választások előtt.** A „Székely-Udvarhely” szerkesztősége a székelyföldi összes újságok szerkesztőségeihez szíves közlés végett a következő felhívást intézte: „Székely testvérek! A székelységnek tudvalevőleg igen fontos magyar nemzeti hivatása van a székelyföldön. Ezer esztendeje őrzi, védi a magyar haza keleti részét. Most előreláthatólag az 1905-ik év elején új országgyűlési képviselőválasztás lesz. Egyenlő akaratú, politikai pártállásra való tekintet nélkül, követelje minden igaz székely, hogy az új képviselő-jelölt a kolozsvár —marosvásárhely—székelyudvarhely—sepsiszentgyörgy—konstancia: egyedül helyes és valódi székely-vasuti fővonal kiépítésének tervezetét magáévá tegye és annak mielőbb leendő megvalósítását minden lehető eszközzel elősegítse. Ez volna most a Székelyföld egyik legfontosabb és általános életkérdése s épen azért, aki népünk és az ország javát szívvel-lélekkel igazán akarja, nem fog elzárkózni, kitérőt keresni előle. A fontos ügy részletes megvilágítására: Borszéký Soma nyug. miniszteri oszt. tanácsos székely hazánfiától közelebből nagyobb terjedelmű, térképekkel és számításokkal bíró könyv kerül ki sajtó alól a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában. — Vannak még kisebb-nagyobb érdekű speciális székelyföldi óhajításaink a székely kongresszusból kifolyólag is bőven; ezeknek összefoglalását és felszínre-vetését azonban ez idő szerint másoktól várjuk. Vajha székelyföldi laptársaink megérlelés céljából lefoglalnának maguknak egy-egy kimagaslóbb kérdést!... Székelyudvarhelyt, 1904. december 20. Hazafias üdvözléssel: a „Székely-Udvarhely” szerkesztősége.”

— **Pénzhamisítók Nagyenyeden.** Major Gézané, nagyenyedi Várszeg-utczai lakos f. hó 24-ikén jelentést tett a rendőrségnek, hogy Zollán Janku, Nótár Ávrám és Csurár Anikó tövisi és felenyedi lakosok nála megjelenven, rá akarták beszélni, hogy hamispénz gyártása végéig álljon társaságukba s a vállalatához szükséges pénzt bocsássa rendelkezésükre. A rendőrség azonnal kutatást tartott a nevezettek szállásán s ott két koronások készítésére szükséges öntő-kanalat, ölmot, megfelelő agyagmintát s mintaövező rezet találtak, de gyártott pénzt nem. A bűnösöket letartóztatván átadták a járásbírósnak.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsa által ezennel közhírré tételik, hogy Gyulafehérvár szab. kir. város képviselő-testülete által 1904. évi július hó 27-én tartott ülésében 28/1904. kzgy. szám alatt Gyulafehérvár szab. kir. rend.

tanácsu városánk a közbiztonságról és husszemlérről alkotott szabályrendelete a nagyméltóságu m. kir. belügy-miniszter úr által f. 1904. évi november hó 12-én 96533/1904-II/6. szám alatt megerősítettven — jóváhagyatott. Mely szabályrendelet a közbiztonság megnyitásának napjától — mely nap külön hirdetmény által fog közhírré tételni — lép életbe. Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsának 1904. évi december hó 24-én tartott rendes üléséből. Novák polgármester.

— **A gyermekek egészsége** a legföltettebb családi kincs. Ha a gyermek a Zoltán-féle csukamájolajjal táplálkozik, nincs baj, mert a betegségekkel szemben ellentálló, edzett lesz. Az angol gyermekhalandóság azért sokkal alacsonyabb, mint a mienk, mert ott nincs család, hol a gyermekek a hidegebb évszak alatt ne fogyasztanak csukamájolajat, s e czélra nincs kiválóbba a Zoltán-félénél, mely kapható 2 koronáért Zoltán B. gyógytárában Bpest., és a helybeli gyógyszertárakban.

— **Zeneszerzők figyelmébe!** A „Magyar nemzeti zenemű terjesztő vállalat” (Magyar Gábor) bizományi és kiadóhivatala, Budapest V., Akadémia-utca 13. terjesztésképp átvesz bizományba és kiadásra mindennemű zeneművet. Zeneszerzők eziránt forduljanak fenti kiadóhivatalhoz.

— **Az oltványtelepek és az ideai szárazság.** Az elmúlt nyár abnormis szárazsága következtében az ország legtöbb oltványtelepei nagy mértékben szenvedtek, miért is az ideai szőlőoltványok legnagyobb része gyengén fejlődtek s így szőlőkertek telepítésére alkalmatlanok. Annál fontosabb a szőlőbirtokosok részére egy oly oltványtelepet ismerni, amely a beoskolázott oltványok öntözésére négy nagy vízművet állított föl, mely vízművek a száraz időszakban 24 órán belül (éjjel és nappal) három millió liter vizet szállítottak, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. Ez a külföldi első szőlőoltványtelep Medgyesen (tulajdonosa Caspari Frigyes). A „Borászati Lapok” Magyarország ezen ismert szaklapjának 47. száma egy „Oltványtelepek 1904” című cikkben fölülte elismerőleg foglalkozik az említett teleppel és több fényképfelvétele mutat be, mely fényképek ezen telep oltványainak pompás fejlődését igazolják. A telepet, melynek illusztrált árjegyzéke előttünk fekszik és amely ezen árjegyzékét kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküldi, legjobb meggyőződéssel a legmelegebben ajánlhatjuk.

— **Az Egyetértés 1905-ben.** Ez a 39 év óta fennálló régi 48-as politikai napilap, mely most Dr. Pap Zoltán orsz. képviselő szerkesztésében jelenik meg, egészen új köntöst öltött, új életre ébredt, visszaszerződtette régi neves munkatársait és sokszoros lelkesedéssel küzd céljáért. Ingyen adja minden előfizetőjének az Egyetértés minden hónapban, a Hevesi József és Dr. Falk Zsigmond által kiváló gonddal és izléssel szerkesztett „Magyar Szalon” című szépirodalmi folyóiratot. Ezenkívül nagy ünnepi mellékletek, bőséges irodalmi rész, külön kiadások soha se maradnak el ezen tökéletes gondosan szerkesztett független irányu, mindenben magyar szellemű újságnál, melynek vezetőczikkeit az ország első politikusai, szépirodalmi részét legjobb íróink írják. A szerkesztői üzenetek az előfizetők jogi tanácsadója, orvosa, vezetője, kalauza. A Divat Szalon-t a ház asszonya negyedévi 2 kor. kedvezményes áron kapja.

— **A „Fiumei kávébehozatali Társaság”** kolozsvári fióktelepe Matyáskirály-tér 12. szállít bérmentve és vámentesen eredeti fiumei árakban kávé, teát, rumot, liqueuröket, csokoládét, cacaót. „Kávé” lapot ingyen küldünk.

— **Lorbeer Bertalan, a Hungária szálloda bérője ezúton kíván vendégeinek boldog újévét!**

IRODALOM.

Rákosi Jenő drámái.

A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatala immár kiadta Rákosi Jenő drámáit huszkötetben. A husz kötet ára 60 korona. A kiadásról szóló jelentését a következő szöveggel vezeti be:

Immár negyven éve, hogy Rákosi Jenő megindult az irodalom útján, 1864-ben, mint huszonkét éves ifjú írórn meg Ezopusz-át, mely azonnal nagy hatást tett a közönségre és az irodalomra és mind a mai napig megővta a költő ifjúságának kedves bájait. Az a hosszú negyven év pedig méltó folytatása volt a szép kezdetnek. Rákosi Jenő elméje csodálatos termőerejének bizonyult. Soha nem kívánt pihenőt, soha nem mutatott lankadást,

Nem lehet eldönteni, mi nagyobb benne: termőképesse-gének bősége, vagy rendkívüli változatossága.

Hány kötet telnek ki írásaiból, melyeket negyven évi szakadatlan munkásságban alkotott? Senki sem számította össze; ő legkevésbé. Olyan ő, mint az igen gazdag ember, kinek nem kell számolnia, mennyit költött, mert marad elég a jövőre is. Rákosi Jenő nem szokott hátraneézni, mert a mit még végezni akar, fontosabb előtte, mint a mit már végzett. Rákosi Jenő nem tud megállapodni, mert érzi magában az erőt, hogy még főlebb emelkedjek.

Soha sem akart ráérni, hogy műveit összegyűjtse, másoknak pedig nem engedte át ezt a jogot. 1872. óta, midőn Ráth Mór összeszedte öt színművét és két kötetben kiadta, művei csak egyenkint vagy ujságban jelentek meg, úgy hogy irodalmi munkásságát ma senki át nem tekintheti. Kérésünkre végre ráállott, hogy drámai műveiből husz kötetet összegyűjtve kiadhassunk. Neki hozzuk ajándékul, drámaírói tevékenysége negyvenedik évfordulójára.

Midőn ezt bejelentjük a magyar közönségnek, talán egyebet nem is kellene mondanunk. E művekről beható ítéletet mondani nem minket illet meg, talán ajánlani sem szükséges őket, és bizonyára nem kell igazolnunk a kiadást. Rákosi Jenő drámái a magyar irodalomnak oly befejezett tényei, melyeknek jelentőségét irodalmunk története is följegyezte már. Az irodalom minden barátja szívesen fogadja majd ezt a kiadást.

Egészség-Naptár.

Harmadik évfolyamában jelent meg az 1905-iki Egészség-Naptár ezuttal jelentékenyen megnövekedett tartalommal. Tudósok és hozzáértő tekintélyek csoportosultak, hogy a tudomány táborából küldjék szét olvasóiknak azokat az egészségügyi parancsokat, melyekkel ezek megvédhetik magukat az őket környező betegségeik ellen. Dicséretes ügybuzgósággal meg is oldották e problémát, mert az Egészség-Naptárból mindenki rang- és különbség nélkül, a diszes paloták-tól az utolsó kunyhóig, élvezetesen tanul és épül. Könnyű népszerű formában kioktatja az olvasót, hogy úgy otthonába, mint a foglalkozása közben hogyan védheti meg egészségét és miként tarthatja meg épségben az emberi gépezet összes kerekeit a tüdőtől a tyukszemig és ezért az Országos Közegészségügyi Tanács, az Országos Közegészségügyi Egyesület hathatós ajánlatára az összes minisztériumok, hatóságok, ipartestületek, főváros, megyék, városok egyaránt terjesztői e házagpótuló munkának, úgy, hogy ez évben már negyvenezer példányban nyomatták a Budapesti Hírlap nyomdájában. Rövid kivonatban leközöljük, hogy miről szolt az idei Egészség-Naptár, a melyet Marton Sándor dr. és Zilahy Dezső szerkesztettek. Müller Kálmán dr. egyet. tanár nyitja meg „Előbeszéd”-jével. Balló Mátyás, a székesfővárosi vegyészeti- és élelmiszervizsgáló-intézet igazgatója, széles látókörű tapasztalataival kioktatja az olvasót az élelmiszerek hamisításáról. Kovács Aladár dr. a budapesti Mentő-Egyesület igazgató főorvosa, okos tanácsokat ad. „Mit ne tegyünk” című czikével, hogy a baleseteket elkerülhessük. Neumann Szigfried dr. nőorvos, tanulságos, könnyen érthető közleményét a gyermekágyról, minden mamának el kell olvasni. Torday Ferencz dr. gyermekorvos, a kisbabák ápolásáról igen érdekesen ír. Friedrich Vilmos dr. egyet. m. tanár, a pályaválasztásról megszívlelendő tanácsokat ad. Juba Adolf dr. és Jakab László dr., a gyermekek testi nevelés- és edzéséről fölötte hasznos tudnivalókat közölnek. Andreánszky Jenő dr. pedig „A sport higiéniaja” című közleménye az eddig kevés figyelemre méltatott, a sportban üzött tulkapásokat nagy szakszerű és mély orvosi elmével tárgyalja. A nők szépitőszereiről Weiner Emil dr. ad gondos fölvilágosítást. „Öröklött bajok” címén Feleki Hugó dr. egyet. m. tanár rámutat, hogy kinek szabad családot alapítani. Tauszky Ferencz dr. egyet. m. tanár és László Gyula dr. a tüdőbeteg szanatoriumának v. orvosa a tüdővész elleni küzdelemről; az iszákosság, a fertőző betegségek, a trachoma elleni küzde-

lemről, a jó ivóvíz és a jó levegő használatára, szakteknitelyeink kitünőségei alapos tudással tanítják az olvasót. Bukovszky György dr., a fertőtlenítő intézet igazgatója, a ragályozó kórok fertőtlenítéséről, Csapodi István egyetemi tanár, közkedvelt tollával magyarázza, hogy miért kell szemüveget hordani. Frischmann Gyula dr., a kereskedelmi kórház főorvosa, a kereskedők megbetegedéséről nagyfontosságú és aktuális tanácsokkal látja el idei könyvünket. Marton Sándor dr. a dohányzásról szolt cziket és a hasznos tudnivalókat írta. Gazdáinkat érdeklő, nélkülözhetetlen tudnivalókat Preisz Hugó dr., az állatorvosi akadémia tanára, a sertésvésztről és Aujeszki Aladár dr., az állatorvosi akadémia tanára, a tejgazdaságról közölnek, Tóth Imre dr., bányafőorvos, a bányászbetegségek czimén a bányászokat, Szegedi Maszák Elemér dr., iparfelügyelő, az ipari munkásokat fogadja atyai védelmébe. A szépirodalmi részét Sebők Zsigmond jeles

író és Feleki Sándor ismert poéta gazdagítja. Hasznos tudnivalók és közhasznú intézmények rovatunkkal zárjuk le Egészség-Naptárunkat, melynek diszes kiállításán gyurgyókai Zilahy Dezső társ-szerkesztő buzgólkodott.

Nyilttér.

**Boldog újévet kíván becses ve-
vőinek, barátainak és ismerőseinek!**

Tisztelettel

Stattin Róbert,

czukrász.

* A „PESTI NAPLÓ” ÚJ KARÁCSONYI AJÁNDÉKA *

→ A Magyar ←

Festőművészet Albuma.

Páratlan diszú, külső kiállításban és belső tartalmában egyedül álló remekmű az, a melyet a „Pesti Napló” az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésül, olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak diszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló”, új és minden eddigi ajándékot messze tulszárnyaló díszművel, melynek czime ez lesz:

Magyar Festőművészet Albuma.

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalata lesz ez a páratlanul álló díszmunka, amely a magyar festés remekeit fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, Kupeczky-től és Mányoky-tól kezdve egész a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula, Madarász Viktor és Zichy Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, a mely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki, amelyet mesteri kivitelű

ötven műlapon

mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű

sok színnyomású kép

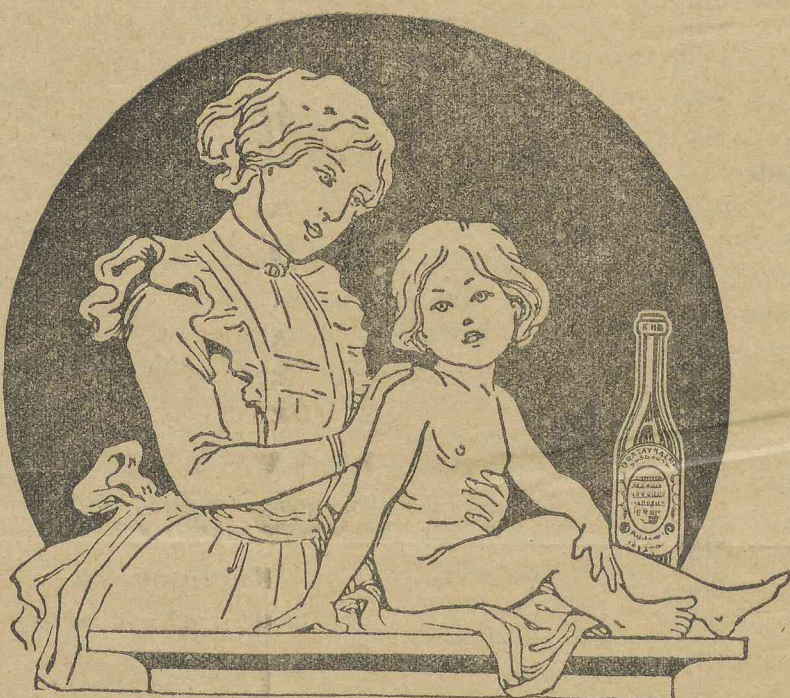
lesz olyan, mint amelyek a Vörösmarty-Albumot

eseménynyő avatták a magyar könyvpiacra.

Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsőrendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget számos festménynek a szöveg közé nyomott másolata fogja kísérni, úgy, hogy az ötven többszínnyomású műlappal együtt a Magyar Festőművészet Albuma a leggazdagabb és legdiszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. A „Magyar Festőművészet Albumát” meg fogja kapni a Pesti Napló minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szolt előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapták, a Magyar Festőművészet Albumára csak úgy tarthatnak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fillér. — Szerkesztőség és kiadóhivatala:

Budapest, VI. Andrassy-ut 27. szám alatt van.

BRÁZAY-féle SÓSBORSZESZ

➤ A Brázay-féle ➤

sós borszesz megbe-
csülhetetlen mint erő-
sitő szer gyermekeknél,
gyenge, vagy idősebb
embereknél

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland-Cementet** ajánl olcsó áron a

Brassói PORTLAND-CZEMENT-gyár

BRASSÓBAN.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. czégnél.

Ujdonság!

Még eddig nem létezett

Ujdonság!

PROGRESS

EGÉSZSÉGI SZIVARKA HÜVELY

a legjobb világárú, mely a betegségek elhárítását vagy származását megakadályozza, mert a munka között a kéz által érintetlen marad.

PROGRESS egészségi Szivarka Hüvely

Ünnmüködő módon a gép által teljesen elkészül, varratik, nyomatik, szopókával ellátatik és a nicotint felszívó gyapóttal készen kerül ki a gépből.

PROGRESS egészségi Szivarka Hüvely

a legjobb papírból készül, mely nem alszik el, enyhén füstöl és nicotinmentes.

Főraktár Gyulafehérvár részére:

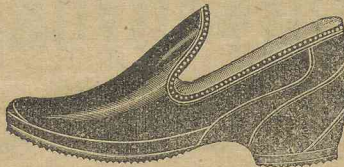
Özv. Jakabffy Albertné özégnél.

OCCASION.

Versenynélküli
bevásárlási
forrás.

A karácsonyi és újévi idényre a legszebb és legcélszerűbb meglepetés az egészség, azért ne mulassza el senki úgy magát, mint családját Galoschnival és hőcipővel ellátni, melyek esakis az általam képviselt egyesült Harburg-bécsi gummiárak gyártmánya az elismert legjobb és legolcsóbb.

Női Galoschni

2 K. 40 f.-től feljebb

Férfi Galoschni

3 K. 20 f.-től feljebb

Női hőcipők 7 kor.-tól feljebb

Férfi „ 8 „ „ kaphatók.

Továbbá rendkívülien leszállított árak mellett mindennemű cipők, esizmak, házi, reggeli cipők, lack és más legújabb béli cipők bámulatos olcsó árban.

Minden cipőhöz az annak fentartására szükséges legjobb paszta ingyen adatik.

Kizárólag csak

Schreiber Albert

nagy és elismert cipőraktárában.

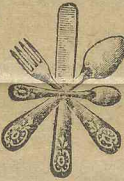
ALKALMI VÉTEL

32 db csak 6 frt.

A legszebb ajándékot képez a mi Gloria ezüst evésszükszereztünk, mely áll:

6 db.	legfin. gloria ezüst evéskanál	villa egy darabból
6 db.	„ „ „	kés beégett acélpengével
12 db.	„ „ „	kávéskanál
1 db.	„ „ „	tejmérő
1 db.	„ „ „	levesmérő

32 db összesen 6 frtért. Valamennyi a legfinomabb kiviteben, a melyeknek ára ezelőtt háromszor annyit volt és most csak a túlbalmazott raktár folytán csak 6 frtért árusítatunk. A 6 db. ezüst egy kiváló fehér íem mely állandósan változatlan marad és teljesen pótolja a drága igazi ezüstöt. Tisztítására csakis szappanos vízzel kell használni. Hogy mindezekről bárki is meggyőződhet, kész vagyok nem tetszés esetén a pénzt minden évonás nélkül visszaadni. Szétküldés csakis utánvét ellen vagy az összeg előzetes befizetése ellen. LEO LATEINER gyári raktárából Bécs 1163 Wollzeile 31. Hasonló megfellekedő utánzatoktól óvakodunk. Az én evésszükszereim eredeti gyártmányok.

A leghiresebb kötőgépek
házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár

magyar képvisellete

Budapest, VII. Erzsébet-körút 23.

részletfizetésre is kapható.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára.

Fogl József Lajos.

Egészen ingyen
zománczozott edényt

nem kapnak sehol, de 6 főzőlábast és 6 főzőfákat különböző nagyságban 12 darabot 1 frt. 75 kr.-ért én szállíthatok. Ingyen esomagolás utánvétel mellett.

A többi tárgyak feltűnő olcsó árban.

Arjegyék ingyen küldők.

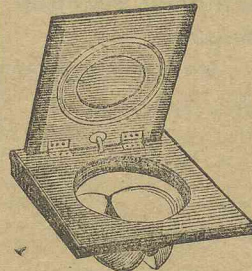
Kohn, gyári raktáros, Budapest, VI. Csengeri u. 51.

Sok ezer ember egészsége

fogja megvédeni a 'ogúbb, szabadalm' azot

„Japán“ kloset-ülés.

Minden árnyékszékre alkalmazható.

Vizöblítés nélkül!

Teljesen szagtalan!

A legnagyobb tisztaság!

Nem fagyhat be!

Nem dugulhat be!

Légpuzatmentes!

Betegápolási cikkek. Szobaklosettek.

Betegtoló kocsik.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

Guttman L. kloset-gyár

BUDAPEST, IV., Városház-utca 2. szám

(Kőssuth Lajos utca sarkán.)

Szélhajtó görcscsillapító

Bibergeil-cseppek.

Egy étvágy csináló és az emésztést előmozdító háziszser.

1 üveg ára 1 korona.

Kevesebb mint 2 üveg (Utánvétell 2.50 K.) postán nem küldetnek. Megrendelhető.

Bittner Gyula gyógyszerésznél.

Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefű czukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Fiatal segédet

azonnali belépésre,

ki a fűszer s a román rövidáru szakmában jártas

40 korona fizetés s teljes elátással keres

Szűszer Bernát m. kir. dohány Petrozsény.

nagyáruda

Óh jaj!

Megfojt ez az
átközött köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillái
csakhamar meggyógyított!

Kapható Gyulafehérvárt: Fröhlich Gyula, Nagy Endre, Storfer Leó gyógyszerertárakban.
Nagy-Enyeden: Kovács U. József, Papp János gyógyszerertárakban

Papp György könyvnyomdai műintézete Gyulafehérvárt

az évforduló alkalmával hálás köszönetét nyilvánítja mindazon helybeli és vidéki egyházi, megyei, városi hatóságoknak, közép- és népiskoláknak, köz- és magánhivataloknak, gyáraknak, ipartelepeknek, nagy és kis kereskedéseknek, pénz- és hitelintézeteknek, temetkezési vállalatoknak, szállodáknak, kávéházaknak, cukrászdáknak és egyeseknek úgy mint családoknak — az intézet irányában tanúsított nagylelkű támogatásáért.

BOLDOG ÚJ ÉVET KIVÁN

Papp György könyvnyomdai műintézete Gyulafehérvárt.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozapot

Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozaport többet ér, mint a világ minden szőbeszéde a tartozkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbélül a következőt mesélte:

„Igen, én is használtam ezt a remek szert férjem tudta nélkül és hála Istennek teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény, becselenség és szegénység közepette éltem! De minek is meséltem volna másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánnák egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 85.), 71, High Holborn, London, W. C., ANGLIA.

(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

Szőlőoltványok,

amerikai alanyon készült legkiválóbb eseme- és borfajokból, teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott, dus gyökérzetű példányok, szokványminőségben, mérsékelt áron, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnel
Medgyesen, (N.-Küküllő-n.)

Tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**

okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazdasági egyesület szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Stirbey herceg romániai szőlőtelepeinek igazgatója, N.-Küküllő vármegye volt szőlészeti biztosa stb.

Lugasszőlő-oltványok

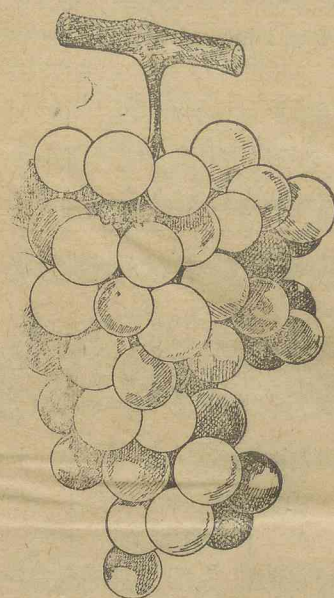
szintén mérsékelt áron!

Készlet 3 millió. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Oltványaim az idén szebben fejlődtek mint valaha, mert a száraz időszak alatt 4 nagy vízmű által naponta 2 millió liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve.

„Milleniumtelep“ Nagyősz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki **ingyen** kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola a llami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült.

Szenzációs ajándék — a magyar olvasóközönségnek!!!

Az „Ország-Világ“ huszonötéves jubileuma.

Örömteljes büszkeséggel jelentjük olvasóinknak, hogy ez év karácsonyán az „Ország-Világ“ **negyedszázados** fennállását ünnepli. Huszonöt éve immár annak, hogy az „Ország-Világ“ első száma megindult, hogy megkezdje diadalmas körútját a magyar olvasóközönség körében. Nem akarunk ez alkalommal kitérni arra, hogy milyen auspiciumok között indult meg ez az újság és mint lőn 25 év alatt a magyar kultúra jelentős faktorává. Bőségesen szól erről az a remek

JUBILÁRIS ALMANACH,

mely a jubileum alkalmából ez év karácsonyán fog megjelenni és a mely még **a karácsonyi ünnepek előtt az összes előfizetőknek külön keresztkötésben ingyen és díjmentesen lesz megküldve.**

A „Jubiláris Almanach“ nemcsak **tartalom**, de **külső kiállítás** tekintetében is méltán feltűnést fog kelteni.

A „Jubiláris Almanach“ részére a szerkesztőkön, dr. Várady Antalón és dr. Falk Zsigmondon kívül csaknem az **összes jeles írók, költők és zeneszerzők** adtak kéziratot.

Ez a diszes tartalom feleslegessé tesz minden dícséretet. Egyetlen kötetben foglal helyet a magyar íróvilág minden disze, legkiválóbb poétáinkkal és zeneszerzőinkkel együtt. Külön hangsúlyozzuk azonban a „Jubiláris Almanach“ **pazar kiállítását.**

A „Jubiláris Almanach“ **külső kiállítása** tekintetében el fog térni az eddiektől. Alakja nagyobb és tetszetősebb, papírja erősebb lesz az eddieknél, belső kiállítása pedig olyan diszes lesz, hogy az méltán **feltűnést fog kelteni** még nyomdai szakkörökben is.

Az Almanach 320 oldal terjedelmű lesz. Minden egyes oldalnak külön más és más **keretrajza** van, melyek 4—5 színben nyomódtak. Az első iv egyes oldalainak keretei még az asszír és ó-egyiptomi stílusban vannak megrajzolva, míg az utolsó iv keretei már a modern szecsesszió stílusában vannak tartva. Közben pedig a szebbnél-szebb, tarkánál-tarkább oldalkeretek nyújtanak gyönyörűséget az olvasónak. Az „Ország-Világ“ szívesen adta e „Jubiláris Almanach“-kal tanujelét nagy áldozatkészségének előfitőivel szemben, az **Almanach gyönyörű, nálunk még páratlanul álló kiviteléért** pedig a feltétlen dícséret és elismerés európai híré nyomdánkát, a Pesti könyvnyomda-résztvénytársaságot és annak litografiai osztályát illeti.

A színes keretrajzokon kívül az Almanach **illusztrációi** is feltűnést

fognak kelteni. Hazai **festőművészeink és szobrászaink** színe-java bocsájtott legszebb alkotásainak egy-egy reprodukcióját az Almanach részére rendelkezésünkre. Hogy eziránt is már most tájékozzuk olvasóinkat, felemlítjük azoknak a művészeknek neveit, a kiknek illusztrációit a „Jubiláris Almanach“ tartalmazni fogja. Ezek:

Szobrászok:

Füredi Richárd
Holló Barnabás
Honyay János
Istók János
Ligeti Miklós
Lukács Lajos

Márkus Géza
Radnai Béla
Róna József
Szemovolszky Ödön
Teles Ede
Zala György

Festők:

Barta Ernő
Faragó József
Glatz Oszkár
Jendrassik Jenő
Helbing Ernő
Kacziány Ödön

Kalmár Elza
Madarász Viktor
Márk Lajos
Peske Géza
Rubovits Márk
Ujváry Ignác

Az Almanach kiegészítő része lesz az a bő fejezet, mely a magyar ipar és kereskedelem múltját, jelenét és jövőjét fogja népszerűn ismertetni. Vezető cikkeit irtak ebbe a részbe Matlekovics Sándor és Szerényi József. Többi cikkeit is legkiválóbb közgazdászaink irták. Érdekes és érdemes munka lesz ez, mely bizonyára minden olvasó érdeklődésével fog találkozni.

Ez lenne tehát rövid ismertetése a készülő „Jubiláris Almanach“-nak, melyet még a karácsonyi ünnepek előtt fog az „Ország-Világ“ **összes előfizetőinek** megküldeni.

A mint tehát látnivaló, az „Ország-Világ“ jubiláris Almanachja a **karácsonyi könyvpiacz valóságos szenzációja** lesz. És ezt az Almanachot mindenki

ingyen

kapja meg, a ki — bár csak negyedévre is négy koronával — az „Ország-Világ“ előfizetői sorába lép.

Nem ajánlhatunk tehát jobbat és hasznosabbat e lap olvasóinak, mint hogy fizessenek elő hazánk e legrégebb, legelterjedtebb, legszebb és legtartalmasabb heti lapjára, mely

ajándékuul többet ad,

mint a mennyi a lapnak egész évi előfizetési ára.

Az „Ország-Világ“ előfizetési ára negyedévre 4 korona, félévre 8 korona, egész évre 16 korona, s az előfizetési pénzek az „Ország-Világ“ kiadóhivatala címére: Budapest, V., Hold-utca 7. sz. küldendő.